

DE STER VAN NEDERLAND

OPGERICHT

IN 1896

HALFMAANDELIJSCH TIJDSCHRIFT
van de Heiligen der Laatste Dagen

1 OCTOBER 1935

No. 19

40e JAARGANG

Hoewel het in de menschen prijzenswaardig is, door elk eerbaar middel vrede te zoeken, komt toch de groote vrede voor de menschheid alleen door de machtige, heilige, goddelijke zending van den Man van Galilea, wiens zending God's Eeuwige Waarheid is.

Oud. Reed Smoot.

EEN STERKE ORGANISATIE

Een nauwkeurige beschouwing der organisatie van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen openbaart het feit, dat ze al de kracht van een sterk centraal bestuur omvat en iedere deugd en noodzakelijke beveiliging van een democratie.

Ten eerste heeft ze het gezag van het Priesterschap zonder het gebrek van het priesterbeleid, daar ieder waardig man aanspraak maakt op een plaats en een stem in de leidende quorums.

Ten tweede biedt ze een onderwijssysteem, algemeen en vrij in zijn toepassing — de veiligheidsklep, het hart en de kracht eener ware democratie.

Ten derde leidt ze een rechtstelsel, hetwelk allen rechtvaardigheid en gelijke voorrechten verzekert, zoowel voor den arme als voor den millionair van toepassing.

Ten vierde worden in haar kerkelijke groepeerings van stades en wijken en gemeenten en districten doeltreffendheid en vooruitgang bevorderd, daar iedere plaatselijke groep haar eigen zaken behartigt, terwijl toch een elk zoo nauw contact houdt met het centraal bestuur, dat iedere werkwijze nuttig blijkt te zijn en in het belang der personen kan worden aanvaard, zonder het goede van de geheele groep in den weg te staan.

Waarlijk, van het standpunt van bevordering der doeltreffendheid en vooruitgang, heeft de Kerk van Christus die bestuursvorm, waarnaar de naties heden zoeken.

Pres. David O. McKay.

EEN GROET VAN VROEGEREN ZENDINGSPRESIDENT

Onlangs werd ik door President Lyon uitgenoodigd, door middel van uw zendingsblad *De Ster* de groeten aan mijn Hollandsche vrienden over te brengen, voor welk voorrecht ik zeer dankbaar ben.

Toen ik nog jong was, luisterde ik naar twee teruggekeerde zendelingen, die over hun zending verslag uitbrachten en ik was zoo onder den indruk, dat, toen ik dien avond in gebed nederknielde, ik den Heere vroeg, mij te helpen zoo waardig te leven, dat ik op zending mocht gaan en van dien tijd af verliet dat verlangen me niet meer, en toen ik mijn oproep ontving, om naar Holland te gaan, was mijn hart vervuld met blijdschap, doch mijn kennis aangaande de aardrijkskunde van Europa noodzaakte mij, de landkaart te raadplegen, teneinde te weten te komen, waar ik heen zou gaan.

Het is in April 30 jaar geleden geweest, dat ik mijn geliefden en vrienden vaarwel zeide en mijn reis naar Holland aanving, en hoewel ik nog een jongen van negentien jaar was en niemand kende in het land, waar ik heenging, was toch mijn laatst vaarwel tot mijn geliefden: „Dit is de gelukkigste dag van mijn leven”, want reeds jarenlang had ik daarnaar uitgezien en had gewerkt en voldoende geld gespaard, om mijn zending te kunnen bekostigen en ik ben zeer gelukkig te kunnen zeggen, dat hoewel mijn verwachtingen zeer groot waren, er in ieder opzicht ten volle aan werd beantwoord. De menschen in Holland waren zeer vriendelijk voor mij en hoewel ik ter wille van het Evangelie vader en moeder, broers en zusters en een menigte vrienden had verlaten, ontving ik toch, volgens de belofte van den Meester, dit alles tienvoudig terug, want velen mijner Hollandsche vrienden hadden niet vriendelijker en zorgzamer voor me kunnen zijn, indien ik hun eigen zoon was geweest. Om die reden vatte ik een groote liefde voor dat volk op, hetgeen, zooals mij werd gezegd, toen ik voor mijn zending werd terzijde gezet, het teeken zou zijn, waardoor ik zou weten, dat mijn arbeid in dat land voor den Heere aannemelijk was en deze liefde heeft me heel dicht met hen in aanraking gehouden.

Het is daarom vanzelfsprekend, dat vele der gelukkigste ontdekkingen in mijn leven betrekking hebben op mijn omgang met het Hollandsche volk. Vele malen ben ik alleen naar de kleine zaal in de De Wittenstraat te Amsterdam gegaan en daar achter den kleinen preekstoel neergeknield en den Heere van ganscher harte gedankt voor het voorrecht, om in dat land te zijn en voor de wonderlijke manifestaties Zijner liefde jegens mij, terwijl ik in Zijn bediening werkzaam was. Toen ik in den trein stapte naar Rotterdam, om mijn ontslag te krijgen en naar huis terug te keeren, was het met een bedroefd hart, dat ik mijn velen vrienden vaarwel moest zeggen en mijn tranen stroomden rijkelijk. Bij mijn terugkeer thuis zeide ik den leden, dat ik geen grooter verlangen had dan,

dat ik, nu mijn zending om was, zoo onder de Heiligen van Zion zou kunnen leven, dat ik denzelfden geest zou kunnen genieten, welke ik in het Zendingsveld had gevoeld en dat ik hoopte, dat de Heere mij nog dikwijls op zending zou zenden, teneinde dit te kunnen doen.

Dienovereenkomstig werd ik in het najaar van 1913 geroepen, om over de Nederlandsche Zending te presideeren en mijn vrouw en drie kleine meisjes vergezelden mij, terwijl ons vierde meisje 8 December 1914 te Rotterdam geboren werd. Deze zending bracht dezelfde vreugde en tevredenheid als de eerste, niettegenstaande vele nieuwe ondervindingen als gevolg van het uitbreken van den wereldoorlog in de maand Augustus, volgende op onze aankomst in de zending, en de daaruit voortvloeiende beroering allerwege en het ontslaan en terugkeeren kort daarna van al onze zendingen, uitgezonderd twee voor elke district. Wederom ondervonden Zuster Richards, ikzelf en onze kleine meisjes gedurende ons presidentschap dezelfde vriendelijkheid van alle zijden, welke een blijvenden indruk en een diepgevoelde waardeering heeft achtergelaten, en welke wij van tijd tot tijd, waar de gelegenheid zich voordeed, hebben trachten te beantwoorden.

Een overpeinzing van deze gelukkige ondervindingen en aangename ontmoetingen brengen mij er toe, meer te willen zeggen, dan de ruimte zou toelaten, maar ik wil u zeggen, dat ik geloof, dat de Heere aan het verlangen van mijn hart heeft voldaan, door mij in staat te stellen, gedurende mijn leven den geest van liefde voor en geestdrift in Zijn dienst te behouden, denzelfden geest, welken ik in zulk een ruime mate genoot tijdens mijn eerste zending in het prettige kleine Holland, hetwelk immer een heilige plaats in mijn hart zal behouden; en nu als gevolg van rijper oordeel door deze jaren van ondervinding, — aangezien ik tweemaal het ambt van bisschop heb bekleed, van lid van twee Hooge Raden in stakes, van president der Hollywood stake van Zion, ik heb vier zendingen vervuld en presideer nu voor de tweede maal over een zending — kan ik waarlijk zeggen, dat mijn waardeering en liefde voor dit werk en het verlangen om getrouw tot het einde van mijn dagen daarin te blijven dienen, steeds grooter is geworden en ik ben niet in staat geweest, daarin een fout te ontdekken. Voor mij is het waarlijk het werk van God en mannen, die zijn bestemmingen leiden, zijn ware profeten en apostelen van Onzen Heere en de wondervolle organisatie, welke door God onder hun leiderschap is opgericht, de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, is waarlijk de grootste factor voor het goede in de tegenwoordige wereld. Ik heb overvloediglijk gelegenheid gehad de daardoor bereikte resultaten te mogen waarnemen, beide in het leven van personen en groepen, en er gaat nauwelijks een dag voorbij, welke geen versterkte getuigenis geeft van dit feit aan hen, die van de onschatbare vruchten van deze wondervolle organisatie nemen.

Na deze vele jaren van ondervinding ben ik er ten volle van overtuigd, dat er heden geen volk, kerk of richting in de wereld is, welke niet gaarne hun levensfilosofie zouden ruilen voor die, welke door deze Kerk geleerd wordt, indien zij ze maar begrepen, indien zij ze maar van hun eigen spreekgestoelten en voorgangers ontvingen, doch zij zijn niet genegen, ze van de nederige ouderlingen van deze Kerk aan te nemen, de ware dienstknechten van God, en toch maakt de Kerk wonderlijken voortgang, en ontvangt van dag tot dag grootere erkenning door hen, die reizen en in staat zijn, een juist oordeel te vellen, en het schijnt, dat de dag, waarvan Jesaja gesproken heeft, niet ver meer af is, wanneer alle menschen zullen weten, „dat de God van Israël met Zijn volk is”.

Ook zuster Richards zendt u allen in dat goede landje haar vriendelijkste groeten. De drie kleine meisjes, welke wij mee naar Holland brachten, zijn nu allen getrouwd en elk heeft een kleintje. Het lieve meisje, dat in Holland geboren werd, heeft de Heere goed gedacht kort na ons vertrek uit Holland van ons weg te nemen, doch Hij zegende ons met drie zoons en nog een dochter, die wij allen hier in het Zuiden bij ons hebben, uitgezonderd onze oudste zoon, dien de Heere verschenen Augustus drie jaar geleden op 19-jarigen leeftijd huiswaarts heeft geroepen, welke gebeurtenis ons het grootste verdriet heeft gebracht, hetwelk wij ooit hebben ondervonden.

Wederom, wij danken den Heere voor de wondervolle leer van het Evangelie, met haar vaste verzekering dat wij ons met hem en ons klein lief Hollandsche meisje weer zullen mogen vereenigen en met al onze lieve vrienden en hen, met wie wij in de gepasseerde jaren hebben mogen arbeiden en onze vele geliefden. Zekerlijk voorzag de Heere de noodzakelijkheid, om Elia met de sleutelen van het Priesterschap te doen komen, teneinde deze groote hereeniging tot stand te brengen „opdat de geheele aarde bij Zijn komst niet verwoest zoude worden”.

Met de vriendelijkste groeten aan u allen, en een gebed voor uw welzijn en zegen in alle dingen en den voortgang van des Heeren groote werk in uw zending, verblijf ik,

Uw broeder en vriend in Christus, Le Grand Richards.

485 North Avenue N.E., Atlanta, Georgia, V.S. van N.A.

AMSTERDAMSCH E CONFERENTIE

De halfjaarlijksche conferentie van het Amsterdamsche district zal op 12 en 13 OCTOBER a.s. in de Amsterdamsche kerkzaal worden gehouden.

Zaterdagavond 8 uur zal een lezing met lichtbeelden worden gegeven over „Den Geest van Tempelbouw.”

Zondag zullen er drie vergaderingen zijn: om 10 uur v.m., 3 uur en 7 uur n.m.

Laat ons het bekend maken en allen, voorbereid op het geestelijk feest, naar Amsterdam komen.

JEZUS DE CHRISTUS

(Les voor Ouders- en Evangelieleerklas)

Voor 1en en 2en Zondag in October.

HOOFDSTUK XIII

Door vreemdelingen geëerd, door eigen verworpen

Jezus weer in Galilea, in Kana en Nazareth

(Vervolg)

De vermaardheid van onzen Heere verbreidde zich door de geheele omliggende streek. Gedurende een niet juist te vermelden tijd predikte Hij in de synagogen der steden en werd goedgunstig ontvangen, en „werd van allen geprezen.”¹⁾ Hij keerde naar Nazareth terug, Zijn vroegere woonplaats en woonde, zooals Zijn gewoonte was, den synagogedienst op den Sabbatdag bij. Vele malen had Hij als jongen en man in dat huis van aanbidding gezeten en geluisterd naar het voorlezen der wet en de profeten en naar de uitleggingen of Targums daarvan, zooals door aangewezen lezers gegeven; doch nu, als erkend leeraar van wettigen leeftijd was Hij gerechtigd, de plaats van den lezer in te nemen. Bij deze gelegenheid stond Hij op om te lezen, toen de dienst reeds gevorderd was tot op het oogenblik, waarop uittreksels uit de profetische boeken aan de vergadering zouden worden voorgelezen. De bedienende voorganger overhandigde Hem de rol, of het boek van Jesaja; Hij begon bij het gedeelte, bij ons bekend als het begin van het een en zestigste hoofdstuk, en las: „De Geest des Heeren is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd; Hij heeft Mij gezonden, om den armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen, die gebroken zijn van harte; om den gevangenen te prediken loslating en den blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid; om te prediken het aangename jaar des Heeren.”²⁾ Hij gaf het boek aan den voorganger terug en ging zitten. Het was den lezer geoorloofd, in den dienst der Joodsche synagoge uitleggingen te geven van hetgeen voorgelezen was; doch daartoe moest hij gaan zitten. Toen Jezus Zijn plaats innam, wisten de menschen, dat Hij op het punt was, den tekst uit te leggen en „de oogen van allen in de synagoge waren op Hem geslagen.” De schriftuurplaats, welke Hij had voorgelezen was er een, waarvan alle klassen erkenden, dat ze speciaal verwees naar den Messias, naar wiens komst de naties uitzagen. De eerste zin van de uitlegging van onzen Heere was opzienbarend; deze omvatte geen bewerkte ontleding, geen geleerde uitlegging, doch een directe en ondubbelzinnige toepassing: „Heden is deze Schrift in uwe ooren vervuld.” Er was zulk een minzaamheid in Zijn woorden, dat het allen verbaasde en zij zeiden: „Is deze niet de zoon van

¹⁾ Lukas 4: 14, 15; lees verzen 16—32.

²⁾ Lukas 4: 18, 19; vergelijk Jes. 61: 1, 2.

Jozef?"¹⁾ Jezus kende hun gedachten, alhoewel Hij hun woorden niet hoorde en hun kritiek vóór zijnde, zeide Hij: „Gij zult zonder twijfel tot Mij dit spreekwoord zeggen: „Medicijnmeester, genees Uzelven; al wat wij gehoord hebben, dat in Kapernaum geschied is, doe dat ook hier in Uw vaderland". En Hij zeide: „Voorwaar Ik zeg u, dat geen profeet aangenaam is in zijn vaderland." In hun hart verlangden de menschen een teeken, een wonder. Zij wisten, dat Jezus zulks in Kana gewrocht had en dat in Kapernaum een jongen door Zijn woord was gezond geworden; ook te Jeruzalem had Hij het volk door Zijn machtige werken verbaasd doen staan. Waren zij, Zijn stadsgenooten, dan minder? Waarom kon Hij hen niet op een spannende vertooning Zijner machten vergasten? Hij ging voort met Zijn toespraak en herinnerde hen er aan, dat in de dagen van Elia, toen er drie en half jaar geen regen was gevallen en er een hongersnood geheerscht had, de profeet slechts tot één der vele weduwen gezonden was en zij was een vrouw van Sarepta in Sidon, een heidensche, geen dochter van Israël. En ook werd er, ofschoon er vele melaatschen in Israël waren ten dage van Eliza, slechts een melaatsche, en hij was een Syriër en geen Israëliet, door des profeten bediening genezen, want alleen Naäman had het gewenschte geloof getoond.

Toen was hun woede groot. Durfde Hij hen onder de heidenen en melaatschen te rangschikken? Werden zij vergeleken met verachte ongeloovigen, en dat nog wel door den zoon van den dorpstimmerman, die van kindsheid af in hun midden was opgegroeid? En zij, slachtoffers van duivelsche woede, grepen den Heere en brachten Hem op den top van den heuvel, op welks hellingen de stad was gebouwd, en besloten hun gekwetste gevoelens te wreken, door Hem van de steile rotsen af te werpen. Aldus bereikten reeds vroeg in Zijn bediening de machten van tegenstand moorddadig geweld. Doch des Heeren tijd om te sterven was nog niet gekomen. De woedende menigte was machteloos om een stap verder te doen dan hun vermeend slachtoffer zou willen. „Maar Hij, door het midden van hen doorgestaan zijnde, ging weg." Of zij door de eer van Zijn tegenwoordigheid geïmponeerd waren, door de macht Zijner woorden tot zwijgen gebracht of door een meer afschrikwekkend voorval werden weerhouden, wordt ons niet medegedeeld. Hij verliet de ongeloovige Nazareners en van dien tijd af was Nazareth niet langer Zijn tehuis.

In Kapernaum

Jezus ging naar Kapernaum²⁾, welke plaats al bijna evenzeer een verblijfplaats voor Hem werd als welke andere Hij ook in Galilea had. Daar onderrichtte Hij, in het bijzonder op Sabbatdagen; en de menschen waren verbaasd over Zijn leer, want Hij sprak met gezag

¹⁾ Lukas 4:22; vergelijk Matth. 13:55—57; Mark. 6:3; Joh. 6:42.

²⁾ Aanteekening 5.

en kracht.¹⁾ In de synagoge was bij een dezer gelegenheden een man, die het slachtoffer was van de verwoestingen van een boozen geest of, zooals de tekst zoo krachtig aangeeft, iemand die „eene geest eens onreinen duivels had”. Het is duidelijk dat deze booze geest, die een zoodanige macht over den man had, dat hij zelfs zijn handelingen en woorden beheerschte, voor onzen Heere met schrik vervuld was en met luide stem, doch smeekende, uitriep: „Laat af, wat hebben wij met U te doen, Gij Jezus Nazarener? Zijt Gij gekomen, om ons te verderven? Ik ken U, wie Gij zijt, namelijk de Heilige Gods.” Jezus bestrafte den onreinen geest, gebod hem stil te zijn en den man te verlaten; de booze geest gehoorzaamde den Meester, en nadat hij het slachtoffer in een heftigen, doch pijnloozen aanval had neergeworpen, verliet hij hem. Zulk een wonder bracht de toeschouwers in nog grootere verbazing en zij riepen uit: „Wat woord is dit, dat Hij met macht en kracht den onreinen geesten gebiedt en zij varen uit. En het gerucht van Hem ging uit in alle plaatsen des omliggende lands.”²⁾

Op den avond van denzelfden dag, toen de zon was ondergegaan en derhalve, nadat de Sabbat voorbij was,³⁾ dromden de menschen om Hem heen en brachten hun zieke vrienden en familieleden; en Jezus genas hen van hun diverse kwalen, hetzij lichamenlijk of verstandelijk. Onder degenen, die zoo waren gezondgemaakt, waren er velen, die van den duivel bezeten waren en zij riepen uit, getuigende van de macht van des Meesters goddelijke autoriteit: „Gij zijt de Christus, de Zone Gods.”⁴⁾

Bij deze of andere gelegenheden zien wij immer, dat booze geesten door de monden hunner slachtoffers hun kennis verkondigden, dat Jezus de Christus was; en in al zulke gevallen legt de Heere hun met een woord het zwijgen op; want Hij wenschte geen getuigenis als het hunne, om het feit van Zijn godschap te bevestigen. Die geesten waren van des duivels gevolg, leden van de rebelleerende en verslagen legers, die door de macht van hetzelfde Wezen, wiens autoriteit en macht zij nu in hun duivelsche razernij erkenden, waren uitgeworpen.

Te zamen met Satan zelf, hun overwonnen aanvoerder, bleven zij onbelichaamd, want hun allen was het voorrecht van den tweeden of sterfelijken staat ontzegd; hun herinnering aan de voorvallen, welke hun hoogtepunt hadden bereikt in hun verbanning uit den hemel, werd door de tegenwoordigheid van den Christus weer levendig, hoewel Hij in een lichaam van vleesch stond.

Vele moderne schrijvers hebben gepoogd, het verschijnsel van duivelsche bezitting te verklaren; en behalve dezen zijn er niet

¹⁾ Luk. 4:32; vergelijk Matth. 7:28, 29; 13:54; Mark. 1:22.

²⁾ Luk. 4:33-37; en Mark. 1:23-28. Aanteekening 6.

³⁾ De Joodsche Sabbat begon zonsondergang Vrijdag en eindigde bij zonsondergang op Zaterdag.

⁴⁾ Luk. 4:41; vergelijk Mark. 1:34; 3:11, 12; 5:1-18; Matth. 8:28-34.

weinigen. die de mogelijkheid van daadwerkelijke inbezitting van het slachtoffer door geestelijke personen verwerpen. Toch zijn de Schriften in het aantoonen van het tegendeel zeer duidelijk. Onze Heere maakte in Zijn instructies aan de Twaalven onderscheid tusschen deze soort bezoeking en die van eenvoudig lichamelijke ziekte: „Geneest de kranken; reinigt de melaatschen, wekt de dooden op; werpt de duivelen uit.¹⁾ In het verslag omtrent de onderhavige voorvallen merkt Markus hetzelfde onderscheid aldus op: „Zij brachten tot Hem allen, die kwalijk gesteld en van den duivel bezeten waren.” Bij verschillende gevallen spreekt Christus bij het bestraffen der duivelen hen als personen, onderscheiden van het gekwelde menschelijk wezen²⁾ aan, en bij zulk een geval gebod hij den duivel „van hem uit te gaan en niet meer in hem te komen”³⁾.

In dit geval is zooals in anderen de eenvoudigste verklaring de daarop betrekking hebbende waarheid; theorie gebaseerd op anderen dan schriftuurlijken grondslag is onbetrouwbaar. Christus bracht ondubbelzinnig de duivelen in verband met den Satan, in het bijzonder in Zijn uitleg over het rapport van de Zeventigers, die Hij had geautoriseerd en uitgezonden, en die bij hun terugkeer met vreugde getuigden, dat zelfs de duivelen hun in Zijn naam onderdanig waren geweest; en tot deze getrouwe dienstknechten zeide Hij: „Ik zag den Satan, als een bliksem, uit den hemel vallen”⁴⁾.

De duivelen, die menschen in bezit nemen, hun vrijen wil overheerschen en hen dwingen, Satanische geboden te gehoorzamen, zijn de onbelichaamde engelen van den duivel, wiens overwinning bestaat in het kwellen van stervelingen, en, indien mogelijk, hen tot zonden over te halen. Teneinde voor zichzelf de kortstondige voldoening te verkrijgen, een lichaam van vleesch te bewonen, zijn deze duivelen begeerig, zelfs in het lichaam van beesten te varen.⁵⁾

Mogelijk was het gedurende den tijd tusschen het bestraffen van den boozen geest in de synagoge en de wonderen van het genezen en uitwerpen van duivelen op den avond van dien Sabbat, dat Jezus naar het huis van Simon ging, wien Hij reeds eerder Petrus had genoemd, en daar de schoonmoeder van Zijn discipel met koorts te bed aantrof. Ingevolge het geloofsverzoek bestrafte Hij de ziekte; de vrouw werd terstond genezen, stond van haar bed op, en bediende in haar huis Jezus en hen, die met Hem waren.⁶⁾

1) Matth. 10:8; zie vers 1; vergelijk 4:24; Mark. 1:32; 16:17, 18; Luk. 9:1.

2) Matth. 8:32; Mark. 1:25; Luk. 4:35.

3) Mark. 9:25.

4) Luk. 10:17, 18; vergelijk Openb. 12:7-9.

5) Matth. 8:29-33; Mark. 5:11-14; Luk. 8:32-34.

6) Matth. 8:14, 15; Mark. 1:29-31; Luk. 4:38, 39.

Aanteekeningen

4. De Targums zijn oude Joodsche uitleggingen van de Schriften, welke in de synagogen in de taal van het gewone volk werden gelezen. Ten tijde van Christus was de taal, door de Joden gesproken, niet Hebreeuwsch, doch een Arameesch dialect. Edersheim zegt, dat het zuiver Hebreeuwsch de taal der geleerden en der synagoge was, en dat de algemeene voorlezingen uit de Schriften door middel van een tolk moesten worden gedaan. „Het was inderdaad in de vroegere tijden”, zegt hij, „den Methurgeman (vertaler) verboden, zijn vertaling te lezen of een targum op te schrijven, tenzij de overzetting als zijnde van gelijke autoriteit met het origineel kon worden beschouwd.” Het gebruik van geschreven targums was voor het einde van de tweede eeuw na Christus autoritair bekrachtigd. Dit is de oorsprong van onze twee oudste bestaande Targumim — die van Onkelos (zoogenaamd) van de Pentateuch, en die van de Profeten, toegekend aan Jonathan, den zoon van Uzziel. Deze namen geven inderdaad niet geheel en al het auteurschap van de oudste Targumim weer, hetgeen juist beschouwd kan worden als de latere en autoritaire herziening van wat in zekeren vorm voordien bestaan had. Doch ofschoon deze werken hun oorsprong in Palestina vonden, is het wel opmerkenswaardig, dat zij in den vorm, zooals we ze thans bezitten, alkomstig zijn uit de scholen van Babylon (*Life and Times of Jezus the Messiah*, deel I, blz. 10, 11).

5. Kapernaum. „De naam Kapernaum beteekent”, volgens sommige wetenschappelijken, „het dorp van Nahum”, volgens anderen „het dorp der vertroosting”. Als wij de geschiedenis van Jezus nagaan, zullen wij ontdekken, dat vele Zijner machtige werken en vele Zijner meest indrukwekkende woorden in Kapernaum werden gewrocht en gesproken. Het ongeloof der inwoners, na al de predikingen en wonderlijke werken, welke Hij onder hen gedaan had, brachten Jezus tot de uitspraak: „En gij, Kapernaum! die tot den hemel toe zijt verhoogd, gij zult tot de hel toe nedergestooten worden.” (Matth. 11:23). Zoo letterlijk is deze voor-spelling uitgekomen, dat geen spoor der stad is overgebleven en naar de vlek, in welke ze lag, wordt nu gegist, daar er geen kerkelijke overlevering der ligging bestaat. Heden zijn er twee plekken, welke hierop aanspraak doen gelden, terwijl een elk zulke waarschijnlijkheidsargumenten opbrengt, dat ze de geheele kwestie in kerkelijke plaatsbeschrijving zeer moeilijk maken.... Wij zullen wellicht nimmer in staat zijn, het juiste feit te weten. Jezus vervloekte ze tot vergetelheid en daar ligt ze. Wij zullen ons met de aanteekeningen in het Nieuwe Testament aangaande het werk van Jezus tevreden moeten stellen.

„Wij lezen, dat het ergens op de grenzen van Zabulon en Néptalim was, aan den westoever van de zee van Galilea (vergelijk Matth. 4:13 met Joh. 6:24). Het was dicht bij „het land van Gennesareth” (vergelijk Matth. 14:34 met Joh. 6:17, 21, 24), een streek, ongeveer 5 K.M. lang en 1½ K.M. breed, waaromtrent Josephus ons zegt, dat ze een der meest welvarende en bevolkte districten van Palestina was. Ze was wellicht gelegen aan den grooten weg, welke „aan den weg der zee” van Damaskus naar het zuiden leidde (Matth. 4:15).

Het was zeer verstandig, die plaats tot het openen eener groote openbare bediening uit te kiezen. Ze had een nijverige bevolking. De buitengewone rijkdom van de wondervolle streek van Gennesareth onderhield het grootste gedeelte der daartoe aangetrokken bewoners. Josephus (B. J. III, 10:8) geeft een schitterende beschrijving van dit land”. Deems (*Light of the Nations*, blz. 167, 168.)

6. Kennis verzekert geen zaligheid. Jakobus van ouds berispte zijn broederen om zekere ijdele bekentenissen (Jak. 2:19). Hij zeide ongeveer het volgende: u gaat er trotsch op en bent er tevreden mede, te zeggen in God te gelooven; u beroemt zich er op, te worden onderscheiden

van de afgodendienaars en heidenen, omdat u één God aanneemt ; gij doet wel, zulks te belijden en te gelooven ; doch, denkt er wel aan, anderen doen evenzoo ; zelfs de duivelen gelooven ; en wij mogen er aan toevoegen, zoo sterk dat zij sidderen bij de gedachte aan het lot, waarvan zulk een geloof de verzekering geeft.

Deze erkenningen der duivelen, dat Christus de Zoon van God was, waren op kennis gegrondvest ; toch veranderde hun kennis aangaande de groote waarheid niets aan hun slechten aard. Hoe verschillend was hun erkenning van den Heiland van die van Petrus, die op des Meesters vraag : „Wie zegt gij, dat ik ben ?” in practisch dezelfde woorden antwoordde, welke de onreine geesten reeds eerder hadden gebezigd : „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods” (Matth. 16 : 15—16, zie eveneens Mark. 8 : 29, Luk. 9 : 20). Petrus' geloof had alreeds zijn bezielende macht getoond ; het was voor hem oorzaak veel, dat hem dierbaar was, te verlaten en Zijn Heere te volgen door vervolging en lijden, en al het wereldsche met zijn begeerlijkheden terzijde te zetten voor de opofferende goddelijkheid, welke zijn geloof zoo begeerenswaard maakte. Zijn kennis omtrent God als de Vader, en omtrent den Zoon als de Verlosser, was misschien niet grooter dan die der onreine geesten ; doch terwijl hen die kennis slechts een grootere vervloekingsoorzaak was, was ze voor hem het middel tot zaligheid. — Uittreksel uit *De Artikelen des Geloofs*, Lezing IV : 3, 4.

KERKNIEUWS

Een schakel tusschen den profeet der Kerk en het heden

Op 15 Augustus 1935 stierf na een week ziek-zijn Broeder Moroni Miner van Springville, Utah. Hij werd 4 Juni 1835 te Kirtland geboren. Te Nauvoo, Illinois, werd hij door den profeet Joseph Smith gezegend. Zijn vader stierf in 1848 en in 1850 ving hij met zijn moeder, zes andere kinderen, en hun twee ossen, twee koeien, een wagen en voedsel de lange tocht naar „hun Zion in de bergen” aan. Den geheelen afstand van 1800 K.M. heeft hij tevoet afgelegd. Na aankomst in de Salt Lake vallei maakte hij daar de ondervindingen van alle andere pioniers mede — deed de woestijn bloeien als een roos, vocht mede in de Indianen-oorlogen en ondervond andere moeilijkheden, aan het pioniersleven verbonden.

Tot aan het einde van zijn leven bleef hij een trouw Kerkwerker. In 1893 vervulde hij in de zuidelijke staten een zending. Hij telt als zijn nageslacht vijftien kinderen, 50 kleinkinderen, 60 achterkleinkinderen en een achter-achterkleinkind.

Wederom een stake georganiseerd

Op Zondag 8 September 1935 werd onder leiding van President Heber J. Grant de Granite Stake, gevestigd in het zuid-oostelijk deel van Salt Lake City, gesplitst, als gevolg van de in de laatste jaren groote toename der bevolking in dat gedeelte. Een der stakes ontving den naam van Granite Stake, terwijl de andere Hyland Stake genaamd werd.

Zion blijft groeien en deze voortdurende groei beteekent het organiseren van nieuwe stakes, totdat de „staken” van de „tent van Zion” in ieder deel der wereld gevonden zullen worden, teneinde den dag van de komst des Heeren te bespoedigen.

Nieuwe leider voor het Tabernakelkoor aangewezen

Kortgeleden is Oud. J. Spencer Cornwall, muzikleider der Openbare Scholen te Salt Lake City, gekozen als leider van het thans wereldberoemde Tabernakelkoor van Salt Lake City, Utah. Hij is de opvolger van wijlen Anthony Lund.

Dit koor is over het geheele westelijk halfmond en eveneens in vele gedeelten van het oostelijk vasteland bekend, door zijn schitterende concerten, welke het iederen Zondagmorgen over de radio geeft.

DE STER NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE LATERDAGSCHE HEILIGEN

Redacteur: T. EDGAR LYON - Assistente: JOHANNA A. RIET.

VAN DE REDACTIE

De oproep tot dienstbetoon in de Kerk

Zoo nu en dan is het noodzakelijk, om in de gemeentebesturen of in de hulporganisaties menschen voor verschillende ambten aan te stellen. Nadat zulke keuzen zijn gemaakt, hoort men gewoonlijk klachten van leden, die teleurgesteld zijn. In bijna ieder geval uiten deze ontstemde leden hun klachten niet, omdat de gekozen persoon niet geschikt is voor het werk, doch omdat zij zelf voor het ambt niet gekozen zijn. Met andere woorden, er is een gevoel van jaloezie, omdat iemand anders tot een ambt is aangesteld, dat zij voor zichzelf hadden verlangd. Soms zijn zij boos; soms openbaart zich een geest van tegenstand; dan weer voelen zij zich beleedigd, omdat zij gepasseerd zijn, zooals zij dat dan noemen. Wanneer de Kerkleden deze tegenwerkende houding aannemen, zijn er twee dingen duidelijk, n.l. een gebrek aan inzicht in de ware orde der Kerk en een verlangen naar een ambt, vaak aangeduid als „baantjesjagerij”.

Ambten in de Kerk worden ingenomen door aanstelling en deze aanstellingen worden niet gedaan door hen, die in een bijzondere roeping wenschen te dienen, doch door hen, wier recht het is, volgens de kerkvoorschriften zulke aanstellingen te doen. Wij gelooven in inspiratie en gelooven, dat onze leiders in hun werk in het presidentschap juist geleid worden in hun keuze. Het is niet aan ons, om tegen hun keuze door openlijken tegenstand ons misnoegen te kennen te geven, doch wij dienen de gekozenen te ondersteunen en toe te staan, dat de Zaligheid des Heeren wordt uitgewerkt, zooals Hij dat wil. „Baantjesjagerij” dient onder de Laterdaagsche Heiligen niet voor te komen.

Zeer dikwijls schijnen sommige menschen te denken, dat ambten in de Kerk worden verdiend door jaren van dienstbetoon in de Kerk en wanneer nieuwen leden iets te doen wordt gegeven, dit buiten de kerkregels omgaat. De duur van het lidmaatschap in de Kerk heeft niets te maken met het ambt-bekleeden in de Kerk. Een positie wordt bepaald naar bekwaamheid, geschiktheid, noodzaak, en het aanwezig zijn van persoonlijke karaktereigenschappen.

Weer anderen denken gewoonlijk, dat men zich tot zekere ambten opwerkt door bevordering van secretaris tot tweeden raadgever, van tweeden tot eersten raadgever en van eersten raadgever tot president. Dit is niet het plan der Kerk. Leiders

worden gekozen zooals dit noodzakelijk wordt geacht en wanneer een tweede raadgever president gemaakt wordt van een gemeente, of van een organisatie, dan behoeft de eerste raadgever niet te denken, dat hij beleedigd is. Hoe vaak heeft een President der Kerk zijn raadgevers gekozen vanuit leden, die geen apostelen waren? President Grant heeft het tweemaal gedaan. Doch was dit voor het Quorum der Twaalven een beleediging? Natuurlijk niet — hij werd geïnspireerd hen te kiezen, die hij het meest noodig had. En de leden der Twaalven, die de ware beteekenis van „dienstbetoon” in het koninkrijk van God begrijpen, verheugden zich in de keuze.

Dienstbetoon in de Kerk beteekent onzelfzuchtige toewijding van iemands tijd, geld en talenten tot den voortgang van God's werk. Het beteekent niet het zoeken van eer of ambt, doch het verlangen om dienstbaar te zijn, wanneer en waar men ook wordt geroepen door hen, die over ons presideeren. Waar dienstbetoon kenmerkt zich door nederigheid, oprechtheid en het toewijden van iemands bekwaamheden aan den dienst des Heeren. De ambt-beijveraar heeft geen plaats in de Kerk van God. Laat er nimmermeer worden gezegd, dat iemand onwaardig boven u is verheven — indien u zulke gedachten koestert, zegt ze dan niet en wacht geduldig af, of de leiders in hun keuze niet wijzer waren dan u wel gedacht had. De ware geest jegens dienstbetoon in de Kerk is die, welke het kind Samuel had, toen hij zeide: „Zie, hier ben ik”, — het te kennen geven van de gewilligheid, om te dienen waar en wanneer ook geroepen.

VOOR JONGE OGEN

Bladen uit mijn Dagboek
door President Wilford Woodruff

(Vervolg)

HOOFDSTUK XIII.

Op 15 Februari stak ik weer over naar het Noorder-eiland en nadat ik daar zeven dagen lang bezoeken had afgelegd, gingen we weer naar Camden terug. Hier ontmoette ik broeder James Townsend, die juist van Scarboro was gekomen.

Ik verordineerde br. Townsend tot het ambt van ouderling en we besloten een reis te maken naar Bangor en het evangelie tot de inwoners van die stad te prediken.

Wij ondernamen de reis te voet in het hartje van de winter, toen de sneeuw zeer hoog lag en legden de eerste dag 14 K.M. af naar Scarsmont. De volgende dag, Zondag, hielden wij twee vergaderingen, predikten het evangelie tot de mensen en werden vriendelijk ontvangen.

Op de avond van de volgende dag moesten we meer dan 1 $\frac{1}{2}$ K.M. door de sneeuw waden, om in een schoolgebouw te

prediken en een van mijn oren bevroor; doch niettegenstaande de hevige koude hadden we toch een grote en aandachtige vergadering. Ook de volgende twee dagen brachten wij bij die mensen door en hielden vergaderingen.

Op de avond van 21 Februari, toen wij uit het schoolgebouw kwamen, verscheen er aan de noordoostelijke horizon een licht, dat zich geheel tot het westen uitbreidde en spoedig boven ons hoofd rolde. Het zag er uit als vuur, bloed en rook en stelde soms strijdende legers voor. Gedurende een half uur was de hemel geheel verlicht. Het scheen soms, alsof de sluier in tweeën zou scheuren en de elementen tegen elkaar in gingen.

We beschouwden het als een der tekenen in de hemelen, door de profeten van ouds voorspeld, welke in de laatste dagen zouden verschijnen. Wij waadden door de sneeuw terwijl wij van dit alles getuige waren.

De volgende dag liepen we 24 K.M. naar Belfast en nadat acht gezinnen ons onderdak voor de nacht hadden geweigerd, werden wij vriendelijk ontvangen door Mr. Thomas Teppley. Daar deed zich een merkwaardig voorval voor. Nadat we het avondeten hadden gebruikt, was het reeds laat in de avond geworden. Mr. Teppley zette een soort standaard voor me neer met een bijbel er op en vroeg me, een hoofdstuk te lezen en met hen te bidden, daar hij een godsdienstig man was.

Ik opende zonder erg de bijbel en toen mijn oog viel op het 25e hoofdstuk van Mattheus, begon ik dit te lezen en sloot toen het boek. Mr. Teppley wendde zich tot zijn vrouw en zeide: „Is dit niet merkwaardig?” Toen zeide hij tot ons, dat hij juist dit hoofdstuk had gelezen en het boek dichtgedaan, toen wij aan de deur klopten en hij voelde zich gedrongen om te zeggen: „Komt binnen, heren.” Er is wellicht geen ander hoofdstuk in het gehele boek, waarvan de invloed iemand er toe kan brengen, een persoon, die beweert een dienstknecht van God te zijn en om brood vraagt, te voeden.

Nadat ik met zijn toestanden bekend was, wist ik, dat de voorzienigheid ons tot zijn huis had geleid, want ofschoon hij een godsdienstleraar en Methodist was, was hij de wanhoop nabij, daar hij geloofde, dat hij de onvergeeflijke zonde had begaan.

Ik zeide hem echter, wat de onvergeeflijke zonde was en dat hij die niet bedreven had; doch dat het een streek van den duivel was om hem zo te doen denken, teneinde hem te verwoesten. Hij bekende toen, dat hij enkele avonden daarvoor naar de werf was gegaan met het voornemen, zichzelf te verdrinken, doch toen hij in het koude, donkere water keek, kwam hij van zijn plan terug en keerde naar huis en had er met niemand over gesproken. Ik onderwees hem de beginselen van het evangelie, welke hem schenen te troosten. De volgende dag legden wij bezoeken af bij de mensen te Belfast, en 's avonds predikten we in een schoolgebouw, door Mr. Teppley aan ons afgestaan, en velen wilden nog meer van ons horen.

Daarna bezochten wij Northport en Frankfort, hielden in beide plaatsen vergaderingen en op 1 Maart 1838 kwamen we te Bangor aan, welke plaats te dien tijde een bevolking van tien duizend zielen telde. Dit was mijn verjaardag, ik was een en dertig jaar.

Ik bezocht enkelen der vooraanstaande mensen te Bangor en zij stonden mij toe, de stadszaal te gebruiken, waar ik twee achter-eenvolgende avonden voor grote vergaderingen predikte. Dit was de eerste maal, dat een Laterdaagse ouderling in die stad gepredikt had. Velen wilden meer aangaande de beginselen weten, doch onze bezoeken aan alle steden van Thomaston naar Bangor waren noodzakelijkerwijs kort, tengevolge onzer aanstellingen op de eilanden. Het was alsof wij het brood op de wateren gooiden en op God vertrouwden voor de goede uitwerking.

Op 5 Maart voeren wij van Penobscot naar het eiland Holt, waar ik de volgende avond een vergadering hield. De volgende dag scheepste ik in op een mailboot naar het Noorder-eiland, waar ik weer het genoeg had, met de Heiligen samen te komen om te bidden en God te loven.

Bij mijn terugkomst ontving ik een pakje brieven van mijn vrienden op het vasteland. Een er van was uit Kirtland en gaf een verslag van de afvalligheid en moeilijkheden, welke de Heiligen hadden door te maken. Joseph de profeet en anderen, met hun families, waren naar Far West gegaan en de Heiligen volgden hen. Broeder Townsend keerde naar huis terug en ik werd weder alleen in de bediening achtergelaten.

In de namiddag van 22 Maart gingen broeder Sterrett en ik, vergezeld van onze vrouwen, een honderd meter van de oever af op een zandbank (het was laag water) om schelpen te vissen. De bodem nabij de oever was veel lager dan de bank, waarop wij waren, en terwijl wij zo druk bezig waren en over het „Mormonisme” spraken, maakte het slaan van de golven van het opkomend getij tegen het strand ons er op attent, dat wij tussen ons en het strand een grote strook water hadden.

De golven maakten het ons nog moeilijker en daar we geen boot hadden, was ons enige middel, onze vier armen ineen te strengelen, zodoende een stoel vormend voor onze vrouwen om op te zitten en haar om beurten naar het strand te dragen, terwijl we flink diep door het water moesten waden.

Nadat wij onze vrouwen en schelpen veilig en wel aan het strand hadden, werd de waarheid van het gezegde sterk in ons geheugen geplant, dat de „tijd en het getij op niemand wacht”, zelfs niet op een prediker van het evangelie.

(Wordt vervolgd).

„Een paard kan niet tegenstribbelen en trekken tegelijk. Iedere vereeniging heeft zijn trekkende en tegenstribbelende leden. Wanneer een lid eener vereeniging tegenstribbelt of klaagt over de verrichte werkzaamheden, kan men er wel zeker van zijn, dat hij niet met de trekkende leden samenwerkt.”

David O. McKay.

ZENDINGSNIEUWS

Z.H.V.-lesboeken gereed

Bij de plaatselijke Z.H.V.-besturen of het Hoofdkantoor der Zending zijn tegen den prijs van f0.25 per stel de lessen voor de Z.H.V. voor het jaar 1935—1936 verkrijgbaar.

Muziekprogramma te Rotterdam

Zaterdagavond, 31 Augustus j.l., werd door het Rotterdamsche koor in gebouw „Excelsior” te Rotterdam een muziekprogramma gegeven. De indrukwekkende nummers werden zoodanig ten gehoor gebracht, dat hieruit de zorgvuldige studie sprak, welke de medewerkers aan het zingen van de lofliederen der Kerk hebben besteed. Moge nog veel van dergelijke avonden volgen!

Nieuwe zaal geopend te Arnhem

Vrijdag, 30 Augustus j.l., was in de geschiedenis der Arnhemsche gemeente een belangrijke dag. Dien avond vierden de leden dezer gemeente de opening van een nieuwe zaal, gelegen aan Boulevard Heuvelink 179. Een prachtig nieuw orgel alsmede een nieuw spreekgestoelte werden in de zaal geplaatst en de vreugde der leden was kenbaar door een groote opkomst en de vele prachtige bloemstukken, welke in de zaal prijken.

Speciale vergadering te Arnhem

Zondagmiddag, 8 September j.l., werd in het Sonsbeek-park te Arnhem door het Rotterdamsche koor een openlucht-uitvoering gegeven. Om 5 uur n.m. werd in de groote zaal van het gebouw „Centraal” in de Bakkerstraat een speciale openbare vergadering gehouden.

Deze vergadering werd opgeluisterd door de vier schitterende nummers, door het Rotterdamsche zangkoor ten beste gegeven. Er waren ongeveer dertig niet-leden der Kerk aanwezig en bijna alle leden der Arnhemsche gemeente waren tegenwoordig. Deze bijeenkomst was de grootste, welke in jaren in Arnhem werd gehouden.

Oud-zendingen te Holland teruggekeerd en zich aldaar gevestigd

Oud. C. J. Schaap en zijn echtgenoot, Zr. J. C. Schaap-Hellingman, die van Juli 1933 tot Mei 1935 in dit land als zending zijn werkzaam geweest, keerden aan boord van het s.s. „Edam” op 4 September vanuit Salt Lake City terug. Ze hebben zich te Utrecht gevestigd. Wij wenschen hun geluk bij hun terugkeer in het vaderland en hopen, dat zij immer vreugde zullen ondervinden in al hun werkzaamheden in het leven zoowel als in de Kerk.

M.-Mannen

Nadat in het begin van dit jaar in Amsterdam, Groningen, Den Haag, Leiden, Rotterdam en Utrecht een aantal leden der J.M.O.O.V. officieel als M.-Man ingewijd is geworden, kunnen wij tot onze vreugde berichten, dat het aantal zich sedertdien meer en meer uitbreidt. In Leiden ondergingen dd. 4 Augustus 2 personen, in Dordrecht dd. 5 September 7 personen en in Den Haag dd. 19 September j.l. weer 3 personen deze plechtige wijding, inderdaad een der schoonste gebeurtenissen in het leven van een lid der J.M.O.O.V. In Dordrecht werd deze wijding besloten door een aardig O.O.V.-programma, terwijl in Den Haag na afloop der wijding een keurige tafel, geheel in de kleuren der O.O.V. gehouden, bereid stond, waaraan de Arenleessters en M.-Mannen plaats namen om samen den avond verder gezellig door te brengen.

BELANGRIJKE MEDEDEELINGEN

Dubbeltjesfonds

Zondag, 6 October a.s., is in de Nederlandsche Zending als „Dubbeltjes-Zondag” bepaald. Steunt een goed werk en vergeet uw dubbeltjes niet. Onthoudt U ook den datum? — 6 October a.s.

Genealogisch lesmateriaal

Het aanvullend lesmateriaal voor de Genealogische Vereeniging, te gebruiken voor de 1935—1936 cursus, is thans gereed en kan tegen den prijs van 10.10 bij uw klasseleiders of bij het Hoofdkantoor der Zending worden besteld.

Het bestellen van boeken

Denkt u er wel aan, dat alle boeken en verdere benodigdheden bij het Hoofdkantoor der Zending te Rotterdam tegen contante betaling worden verstrekt. De eenvoudigste wijze van bestellen is door storting van het bedrag van het verlangde boek op girorekening no. 240615 ten name van de Nederlandsche Zending van de Kerk van J. C. v. d. H. der L. D., te Rotterdam, onder opgave van het doel, waarvoor de boeken worden verlangd.

Dit bespaart u de moeite van het speciaal schrijven van een brief, alsmede de portokosten. Ook voor onze administratie is dit veel eenvoudiger.

Ter attentie van Z.H.V.- en O.O.V.-ambtenaren en -leeraars

Teneinde eenvormigheid in de werkwijze onzer gemeenten in de Kerk in Nederland te bevorderen, is het zeer noodzakelijk, dat in iedere gemeente de lessen, voor een zekerer avond bestemd, ook dien avond bestudeerd zullen worden. Indien om een of andere reden een klas achterblijft, zullen de vrije avonden aan het inhalen dezer lessen moeten worden besteed. Tracht niet achter te geraken — houdt de groepen bij!

Gedurende de maand October zal het volgende lesrooster worden gevolgd:

- Z.H.V.** Eerste avond. — Theologische les en getuigenisvergadering.
Tweede avond. — Werk en Zaken.
Derde avond. — Leven en Letterkunde.
Vierde avond. — Maatschappelijk Welzijn.
- O.O.V.** Eerste avond. — Openingsavond.
Tweede avond. — Organisatie der klassen en voorbereiding.
Derde avond. — Hoofdstuk I: *Hel Leiderschap van Joseph Smith*.
Vierde avond. — Activiteitsles No. 1.

INHOUD

Een sterke organisatie	305		Van de Redactie:	
Een groet van vroegeren zendingspresident	306		Een oproep tot dienstbetoon in de Kerk.	315
Amsterdamsche Conferentie	308		Voor jonge ogen	316
Jezus de Christus	309		Zendingsnieuws.	319
Kerknieuws	314		Belangrijke mededeelingen.	320

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 16 B. Rotterdam (N.)— Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending.

Abonnementsprijs per jaar bij vooruitbetaling: Nederland f3.—, Buitenland f4.—. Afzonderlijke nummers 15 cent. — Gironummer 240615